

Vzorový přijímací test

Řecká a latinská studia – ostatní specializace

Test má 4 části:

I. Obecné předpoklady k filologickému studiu (30 bodů)

II. Všeobecný kulturní přehled s důrazem na antickou kulturu (35 bodů)

III. Specializační část – buď latinský jazyk, nebo rozšířené reálie (35 bodů)

I. Obecné předpoklady k filologickému studiu (30 bodů)

1. Určete pád podtrženého substantiva v následujícím epigramu K. H. Borovského 3 b.

*Odkud vzalo – zkouším žáky – / jméno Rakous počátek? / „Od raků, neb oni také / chodí
vždycky nazpátek?*

2. Jak se nazývá jazyková disciplína, která se snaží dobrat toho, „odkud vzalo nějaké jméno počátek“? 3 b.

3. Nadřazená slova (hyperonyma) k slovům židlea káva jsou: 3 b.

- a. gauč, espresso
- b. nábytek, nápoj
- c. dům, hmota
- d. sezení, popíjení

4. Obrat mít za ušima znamená: 3 b.

- a. být dobře připravený
- b. být sečtělý
- c. být vzdělaný
- d. být vychytralý

5. Na kterém řádku nejsou všechna slova odvozená od stejného kořene: 3 b.

- a. tuhý, otužilec, výztuž

- b. víra, pověra, nevěrný
- c. brát, obrat, obrátit
- d. měna, směna, změna

6. Které slovo stylisticky nepatří do následující řady: 3 b.

zírat, okouníme, civění, čumění, čučet, kukuč, pohled, vejráme

7. Určete slovní druh podtrženého slova v následujících Máchových verších: 3 b.

O lásce slavík růži pěl, / růžinu jevil vonný vzdech.

8. Mezi kterou dvojicí je týž významový vztah jako mezi slovy střecha – dům: 3 b.

- a. ryba – kapr
- b. kapr – kapr obecný
- c. ocasní ploutev – kapr
- d. kapr – Vánoce

9. Podtržená věta z Erbenovy básně Vodník má komunikační platnost: 3 b.

Když klekání odzvonili, / buch buch! venku na dvéře: / „Pojď již domů, ženo moje, / nemám ještě večeře.“ – / „Vari od našeho prahu, / vari pryč, ty lstivý vrahu, / a co dřív jsi večeřival, / večeř zase v jezeře!“

- a. tvrzení
- b. omluva
- c. stížnost
- d. vábení

10. Doplňte čárky do následujícího souvětí: 3 b.

Tehdejší redaktor byl toho názoru že vyjdou-li současně překlady dva bude tím splacen veliký kulturní dluh zvláště když každý z obou překladatelů vychází z jiných uměleckých pozic.

II. Všeobecný kulturní přehled s důrazem na antickou kulturu (35 bodů)

1. K následujícím charakteristikám přiřaďte postavu (literární, mytologickou či biblickou): 6 b.

- vražedkyně vlastních dětí
- únosce cizí manželky
- nevěrná manželka
- dárkyně obilí
- otec, který měl obětovat syna
- ten, který zapřel Ježíše

Možnosti: Hektor, Persefoné (resp. Proserpina), Helena, Élektra, Médea, Lavinia, Andromaché, Déméter (resp. Ceres), Pallas Athéna (resp. Minerva), Paris, Nestor, Petr, Jidáš, Tomáš, Izák, David, Abrahám.

2. K následujícím charakteristikám uveďte antickou či středověkou osobnost: 6 b.

- autor římského románu
- učitel Alexandra Velikého
- největší řecký řečník
- Augustem vyhnaný básník
- jeden z církevních otců
- autor ontologického důkazu Boží existence

Možnosti: Aristotelés, Cicero, Vergilius, Démosthenés, Ovidius, Aischylos, Horatius, Petronius, Platón, Epikúros, Jan Křtitel, Aurelius Augustinus, Konstantin Veliký, Anselm z Canterbury, Beda Ctihodný, Paulus Diaconus.

3. Kdo koho nemohl citovat (napodobovat, parodovat): 2 b.

- a) Terentius Plauta
- b) Petronius Vergilia
- c) Hérodotos Aristotela
- d) Platón Homéra

4. Přiřadte díla k autorům:

3 b.

Aischylos	<i>Zpěvy pastýřské (Bukolika)</i>
Sofoklés	<i>Vyznání (Confessiones)</i>
Vergilius	<i>Oresteia</i>
Ovidius	<i>Umění milovat</i>
Aurelius Augustinus	<i>Etika Níkomachova</i>
Aristotelés	<i>Antigona</i>

5. Typickým veršem (řecky a latinsky psané) hrdinské epiky je:

2 b.

- a) elegické distichon
- b) jambický pentametr
- c) hexametr
- d) blankvers

6. V které z těchto činností zejména vynikli Foiničané?

2 b.

- a) v mořeplavbě
- b) v karavanním obchodu
- c) v těžbě a zpracování surovin
- d) v budování zavlažovacích zařízení

7. Níže uvedené letopočty náležitě přiřadte k těmto událostem:

3 b.

- veřejná činnost Gaia Graccha
- Caesarova samovláda
- bitva u Thermopyl
- počátek dominátu

48-44 př. n. l.; 123-122 př. n. l.; 284 n. l.; 480 př. n. l.

8. Ke každé osobnosti přiřaďte odpovídající událost nebo pojem: 3 b.
1. Sulla	a) zrušení dluhů v Athénách
2. Solón	b) omezení pravomocí tribunů lidu
3. Nero	c) znesvěcení jeruzalémského chrámu
4. Antiochos IV. Epifanés	d) první pronásledování křesťanů v Římě
9. Jakým termínem je třeba označit ... 2 b.
- ... vysloužilého vojáka, který obvykle dostával příděl půdy, na které hospodařil?
- ... politika, který se snaží získat podporu lidu slibů, které leckdy nemusí být schopen splnit?
10. Ke každému historickému prameni přiřaďte události, které jsou v něm popsány: 2 b.
1. Sallustius	a) Catilinovo spiknutí
2. knihy Makkabejských	b) hospodářské poměry mykénské civilizace
3. tabulky popsané lineárním písmem B	c) povstání Židů proti nadvládě Seleukovců
11. Jaký smích označuje termín „homérský smích“? 2 b.
- a) tlumený b) bouřlivý c) ironický d) nucený
12. V kterém období se odehrává děj románů Roberta Gravesa Já, Claudius a Claudius bůh a jeho žena Messalina? 2 b.
- a) v době vzniku římské republiky
- b) v době krize římské republiky
- c) za raného principátu
- d) v pozdní antice

III. Volitelná specializace – latinský jazyk (35 bodů)

1. Přeložte následující věty: 12 b.

Pater abiisse putabatur.

Romulo regnante Roma erat parva.

Ad naves aedificandas lignum deest.

Dux iubet milites claudere portas

2. Uveďte komparativy a superlativy (všech rodů) od následujících adjektiv: 4 b.

bonus, a, um

pulcher, chra, chrum

3. Napište všechny infinitivy od slovesa *video*: 6 b.

4. Napište všechna participia od slovesa *audio* a přeložte je: 3 b.

5. Určete gramatické kategorie následujících tvarů a přeložte je: 4 b.

laudabunt

laudate

laudati sunt

laudavisti

6. Doplňte správné tvary do následující tabulky

4 b.

	acre studium	magna urbs
gen. sg.		
abl. sg.		
ak. pl.		
dat. pl.		

7. Převeďte následující větu do pasiva:

2 b.

aktivum: *Mater filio epistulam mittit.*

pasivum:

III. Volitelná specializace – rozšířené antické reálie (35 bodů)

1. Která z těchto královen nevládla ve starověkém Egyptě? 1 b.
 a) Semíramis b) Hatšepsut c) Nefertiti d) Kleopatra
2. Pelištejci, od nichž své jméno získala Palestina, byli ... 1 b.
 a) ... jedním ztzv. mořských národů.
 b) ... jedním z dvanácti židovských kmenů.
 c) ... historickými předky Arabů, které si Hebreové při svém návratu do Palestiny podmanili.
 d) Jejich původ není známý.
3. Z jakého důvodu je historickým mezníkem založení Délského spolku? 2 b.
 a) Umožnil svrhnout nadvládu mínójské Kréty nad Řeckem a její následné podmanění Řeky.
 b) Umožnil Řekům během Iónského povstání dobýt Sardy, což vyústilo v řecko-perské války.
 c) Umožnil Athéňanům budovat hegemonii nad Řeky a později i válčit o ni se Sparťany.
 d) Jelikož jeho cílem byla porážka Filipa Makedonského, tak vlastně o mezník ani nejde.
4. Z jakého důvodu je historickým mezníkem vítězství Římanů ve druhé punské válce? 2 b.
 a) Během této války Římané svrhli etruské krále, čímž vznikla republika.
 b) Po této válce mohli Římané konečně sjednotit celou starověkou Itálii.
 c) Následkem této války si Římané poprvé podrobili zámořská území.
 d) Byla to vlastně válka o to, kdo bude mít volnou cestku k ovládnutí celého Středomoří.
5. Které z těchto termínů se týkají antického věštění (celkem 3)? 3 b.
vestálské panny – haruspicina – leitúrgia – Sibyllské knihy – Pýthia – mystéria
6. Ke každému městu připojte oblast, v níž leželo: 3 b.
1. Efesos	a) Afrika
2. Vindobona	b) Malá Asie
3. Utica	c) Pannonie
4. Korinthos	d) Peloponnésos

7. Které z následujících jazyků jsou indoevropské (celkem 2)? 2 b.
 aramejšтина – chetitština – syrština – gótština
8. Kde najdete tyto starověké památky? 2 b.
 1. Hadrianův val a) Herculaneum
 2. bazilika San Vitale b) Ravenna
 3. Villa dei Papiri c) Británie
9. Na území kterého města ležela římská pohraniční pevnost Gerulata? 1 b.
 a) Bratislava b) Trnava c) Nitra d) Komárno
10. Hlavní postavou Shakespearovy stejnojmenné hry s antickým námětem je: 1 b.
 a) Aeneas b) Romulus c) Lucretia d) Coriolanus
11. Níže uvedené letopočty náležitě přiřaďte k těmto událostem: 3 b.
 založení Tarentu spartskými levobočky
 povstání Šimona bar Kochby
 zasvěcení Parthenónu v Athénách
 Pyrrhova výprava do Itálie
 438 př. n. l.; 706 př. n. l.; 280-275 př. n. l.; 132-135 n. l.
12. Ke každé osobnosti přiřaďte odpovídající událost nebo pojem: 3 b.
 1. Xenofón a) potlačení povstání Níká
 2. Brennus b) porážka Alamannů u Argentorata
 3. Julián Apostata c) návrat řeckého vojska z nitra perské říše
 4. Belisar d) dobytí Říma
13. Která z těchto obcí ležela v Černomoří? 1 b.
 a) Sinópé b) Kyréné c) Amfipolis d) Naukratis
14. Které z těchto měst založili Seleukovci? 1 b.
 a) Alexandrie b) Antiochie c) Caesarea d) Persepolis

15. Která z těchto římských provincií vznikla až v císařském období? 1 b.

- a) Britannia b) Macedonia c) Africa d) Hispania Ulterior

16. Na území dnešního Švýcarska žili: 1 b.

- a) Rugiové b) Rutulové c) Raetové d) Roxolani

17. Které z následujících uměleckých děl jsou sochy (celkem 3)? 3 b.

*Alexandr v bitvě u Issu nebo Gaugamél – Capitolská vlčice – Afrodité Knidská – Láokoón –
Ífigeneia v Tauridě – Tři Grácie z Pompejí*

18. Pýthijské hry se konaly na počest boha: 1 b.

- a) Dia b) Poseidóna c) Apollóna d) Dionýsa

19. Uvedte filozofa spjatého s následujícími pojmy: 2 b.

idea

atom

Možnosti: Empedoklés, Démokritos a Epikúros, Parmenidés, Anaxágorás, Aristotelés, Platón, Herakleitos

20. Většina Platonových děl má formu: 1 b.

- a) vyprávění b) dialogu c) menippské satiry d) traktátu